

KURENDY

Przemyskiego Konsystorza Biskupiego obrz. łac.

Rocznik 1868.

Nr. VI.

Ojciec św. Pius PP. IX. miał na tajnym Konsystorzu dnia 22. Czerwca b. r. allokucyę następującą:

Venerabiles Fratres! Nunquam certe fore putavissemus, Venerabiles Fratres, ut post Conventionem a Nobis cum Austriae Imperatore et Rege Apostolico, bonis omnibus exultantibus, tredecim fere abhinc annis initam cogere hodierno die gravissimas deplorare aerumnas, et calamitates, quibus inimicorum hominum opera nunc in Austriaco Imperio catholica Ecclesia miserandum in modum affligitur ac divexatur. Siquidem divinae nostrae religionis hostes non destiterunt omnia conari, ut eandem Conventionem destruerent, et maximas Ecclesiae, Nobis, et Apostolicae huic Sedi inferrent injurias. Etenim die vicesima prima mensis Decembris superiori anno infanda sane ab Austriaco Gubernio veluti Status fundamentum lata lex est, quae in omnibus Imperii regionibus etiam catholicae religioni unice addictis valere, et vigere omnino debet. Hac lege omnis omnium opinionum, et librariae artis libertas, omnis tum fidei, tum conscientiae, ac doctrinae libertas statuitur, et civibus cujusque cultus facultas tribuitur excitandi educationis, doctrinaeque instituta, et omnes cujusque generis religiosae Societates aequiparantur, et a Statu recognoscuntur.

Equidem ubi primum id dolenter agnovimus, Nostram vocem statim attollere optavissemus, sed longanimitate utentes tunc silendum censuimus, ea praesertim spe sustentati fore, ut Austriacum Gubernium justissimis Venerabilium Fratrum Sacrorum in Austria Antistitum expostulationibus dociles praebens aures vellet saniozem induere mentem, et meliora suscipere consilia. Sed inanes Nostrae fuere spes. Namque idem Gubernium die vicesima quinta Maji hoc anno aliam edidit legem, quae omnes illius Imperii populos etiam catholicos obligat, et jubet, filios ex mixtis conjugii natos

Nr. 29.

Praesid.
Allokucya
Ojca św. na
sekr. Konsy-
storzu 22.
Czerwca
miana.

sequi debere patris religionem, si masculi sint, si vero feminae, religionem matris, et septennio minores debere parentum a recta fide defectionem sectari. Insuper eadem lege plane omnis deletur vis promissionum, quas merito, atque optimo jure catholica Ecclesia omnino exigit, ac praescribit, antequam mixta contrahantur matrimonia, et ipsa apostasia tum a catholica, tum a christiana religione ad civile jus elevatur, et omnis Ecclesiae auctoritas in sacra coemeteria de medio tollitur, et catholici coguntur humare in suis coemeteriis haereticorum cadavera, quando iidem haeretici propria non habeant.

Ipsum praeterea Gubernium eadem die vicesima quinta Maji hujus anni non dubitavit de Matrimonio quoque legem promulgare, qua leges ad commemoratae Nostrae Conventionis normam editas plane abolevit, et in pristinum vigorem restituit veteres Austriacas leges, Ecclesiae legibus vehementer adversas, et matrimonium etiam, uti dicunt, civile omnino improbandum, asseruit, confirmavit, quando cujusquae cultus auctoritas deneget matrimonii celebrationem ob causam, quae nec valida, nec legalis a civili auctoritate recognoscatur. Atque hac lege Gubernium idem omnem Ecclesiae auctoritatem, et jurisdictionem circa matrimoniales causas, omniaque tribunalia de medio sustulit.

Legem quoque de scholis promulgavit, qua omnis Ecclesiae vis destruitur, ac decernitur, supremam omnem literarum, disciplinarumque institutionem, et in scholis inspectionem, ac vigilantiam ad Statum pertinere, ac statuitur, ut religiosa dumtaxat institutio in popularibus scholis a cujusque cultus auctoritate dirigatur, utque variae cujusque religionis Societates aperire possint peculiare, et proprias scholas pro juventute, quae illam credendi normam profitetur, utque ejusmodi quoque scholae supremae Status inspectioni subjiciantur, ac doctrinae libri ab auctoritate civili approbentur, iis tantum libris exceptis, qui religiosae institutioni inservire debent, quique ab auctoritate cujusque cultus approbandi sunt.

Videtis profecto, Venerabiles Fratres, quam vehementer reprobandae et damnandae sint ejusmodi abominabiles leges ab Austriaco Gubernio latae, quae catholicae Ecclesiae doctrinae, ejusque venerandis juribus, auctoritati, divinaeque constitutioni, ac Nostrae et Apostolicae hujus Sedis potestati, et memoratae Nostrae Conventioni, ac vel ipsi naturali juri vel maxime adversantur. Nos igitur pro omnium Ecclesiarum sollicitudine Nobis ab ipso Christo Domino commissa Apostolicam vocem in amplissimo hoc vestro consessu attollimus, et commemoratas leges, ac omnia, et singula, quae sive in his, sive aliis in rebus ad Ecclesiae jus pertinentibus ab Austriaco Gubernio seu ab inferioribus quibusquae Magistratibus decreta, gesta, et quomodolibet attentata sunt, Auctoritate Nostra Apostolica reprobamus, damnamus, et decreta ipsa cum omnibus inde consecutis eadem Auctoritate Nostra irrita prorsus, nulliusque roboris fuisse, ac fore declaramus. Ipsos autem illorum auctores, qui se catholicos esse praesertim gloriantur, quique memoratas leges, acta vel proponere, vel condere, vel approbare, et exequi non dubitarunt, obtestamur, et obsecramus, ut meminerint Censurarum, poenarumque spiritalium, quas Apostolicae Constitutiones, et Oecumenicorum Conciliorum decreta contra invasores jurium Ecclesiae ipso facto incurrendas infligunt.

Interim vero summopere in Domino gratulamur, meritasque tribuimus laudes Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis et Episcopis Austriaci Imperii, qui episcopali robore tum voce, tum scriptis Ecclesiae causam, et praedictam Nostram Conventionem impavide tueri, ac defendere, et gregem officii sui admonere non destiterunt. Atque vel maxime optamus, ut Venerabiles Fratres Hungariae Archiepiscopi, et Episcopi egregia eorum Collegarum exempla imitantes, velint pari studio et alacritate omnem in Ecclesiae juribus tutandis, et in eadem Conventione propugnanda impendere operam.

In tantis autem, quibus Ecclesia lectuosissimis hisce temporibus ubique affligitur, calamitatibus non desinamus, Venerabiles Fratres, ardentiori usque studio in humilitate cordis nostri Deum exorare, ut omnipotenti sua virtute velit nefaria omnia suorum, et Ecclesiae suae sanctae inimicorum consilia disperdere, impiosque eorum conatus reprimere, impetus frangere, et illos ad justitiae, salutisque semitas sua miseratione reducere.

Nr. 31.

Praesid.

Ogłoszenie
Soboru po-
wszechnego
na r. P. 1869.

Ojciec św. Pius PP. IX. na tym samym Konsystorzu zapowiedział Sobór ekumeniczny na dniu 8. Grudnia r. P. 1869 w Rzymie rozpoczając się mający, następującą allokucją:

Venerabiles Fratres! Notum Vobis est, Venerabiles Fratres, Nos jamdiu exoptare Oecumenicum omnium catholici orbis Sacrorum Antistitum celebrare Concilium, ut vestris et illorum consiliis laboribusque adjuti, ea statuere possimus, quae in hac potissimum tanta temporum asperitate ad majorem Ecclesiae utilitatem quovis modo pertinent. Nunc autem Vobis nuntiamus, opportunum Nos existimare, ejusmodi Generale Concilium futuro anno millesimo octingentesimo sexagesimo nono in Vaticana Basilica habere, illudque die 8. mensis Decembris Immaculatae Deiparae Virginis Mariae Conceptioni sacro incipere. Quocirca Apostolicas Nostras de tanti momenti negotio Litteras a pluribus e vestris Collegis jam regognitas die vicesima nona hujus mensis ex more vulgare censemur. Itaque placetne Vobis, ut ejusmodi generali Concilium a Nobis commemorato anno indicatur, et praedictae Apostolicae Nostrae Litterae enunciato die publicentur?

Postquam omnes responderunt — PLACET — Summus Pontifex prosequutus est.

Summa certe jucunditate afficimur, Venerabiles Fratres, cum videamus vestras sententias unanimi consensione Nostris respondere votis. Interea vero non desistamus levare oculos nostros ad Dominum Deum nostrum, et incessanter invocare Sanctum Divinum Spiritum, qui verus est sapientiae fons, ut mentes nostras claritatis suae lumine illustret, utque videre possimus quid in hoc Concilio agere, quidve sancire debeamus.

Ze czcią dla słowa Namiestnika Chrystusowego przynależną podajemy te akta do wiadomości WW. Duchowieństwa.

Przemysł dnia 25. Lipca 1868.

Nr. 35.

Praesid.

List Ojca św.
z powodu te-
gorocznych
składek w die-
cezyi tutejszej
zebranych,
w kwocie
9500 franków.

Z powodu ofiar na skarb Ojca św. z tej diecezyi do stolicy Apostolskiej przesłanych, otrzymaliśmy list dziękczynny od Jego Świątobliwości z Apostolskiem błogosławieństwem dla Nas, dla WW. Duchowieństwa i dla wiernych, który Wam WW. Bracia udzielamy z poleceniem, abyście go z ambon ogłosili.

PIUS PP. IX.

Venerabilis Frater, Salutem et Apostolicam Benedictionem.

Nuper ad Nos pervenerunt Tuae litterae die 6. Maii hujus anni datae, quae clare aperteque ostendunt quanto Nos, et hanc Apostolicam Sedem amore et observantia prosequaris, et qua filiali pietate iste Tuus Clerus, Populusque fidelis Nobis, et eidem Sedi sit addictus, et una Tecum sollicitus de gravissimis Nostris, et ipsius Sedis indigentis. Eisdem enim litteris, Venerabilis Frater, summam 9500 libellarum misisti, qua idem Tuus Clerus et Populus vertente hoc anno Nostrae, et Sanctae hujus Sedis inopiae opitulari vehementer gaudet. Itaque dum gratissimi Nostri in Te animi sensus profiteamur, a Te etiam atque etiam exposcimus, ut Nostro nomine eidem Tuo Clero ac Populo debitas agas gratias. Neque omittimus a bonorum operum retributore Deo humilite

enixeque petere, ut uberrimis divinae suae gratiae donis Te, eundemque Clerum et Populum ditare velit. Atque horum auspiciem, et praecipuae Nostrae in Te benevolentiae pignus Apostolicam Benedictionem intimo cordis affectu Tibi ipsi, Venerabilis Frater, et gregi Tuae vigilantiae concredito peramanter impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum die 31. Augusti Anno 1868.

Pontificatus Nostri Anno Vicesimo tertio.

PIUS PP. IX. m. p.

Venerabili Fratri Antonio Josepho, Episcopo Premisliensi Latini Ritus
in Galicia Austriaca.

Udzielając Wam WW. Bracia tę oznakę najwyższego zadowolenia i łaski Jego Świętobliwości, radujemy się w Panu, że Wasze przywiązanie do Stolicy Apostolskiej i osobliwszą troskliwość około zbierania ofiar na wspieranie jej potrzeb i niedostatku, Namiestnik Chrystusów jawnem uznaniem i błogosławieństwem dla Was i dla owieczek Waszej pieczy powierzonych najmiłościwiej wynagrodzić raczył. Ogłoście z ambon to wielkie dobrodziejstwo wszystkiemu ludowi bożemu, pouczając go, jak Ojciec św. Namiestnik Zbawiciela, który dla nas stał się ubogim, mile przyjął ofiary jego. Wasza gorliwość, a wiernego ludu pobożność są Nam rękojmią, że ten wyraz wdzięczności Ojca św. będzie pobudką do dalszych i liczniejszych ofiar.

Przemyśl dnia 11. Września 1868.

Nr. 34.

Præsid.
List dzięk-
czynny Jego
Exc. Najprz.
JMX. Nun-
cyusza za
przyjęcie wtej
diecezji do-
znane.

„Illme et Rme Domine. Quamvis valetudinis causa Viennam nondum reversus, non possum tamen diutius differre gratiarum actiones quas Dominationi Vae Illmae et Rmae debeo pro tantis mihi primum Galitiam visitanti exhibitis urbanitatis et benevolentiae testimoniis. Quae quidem mihi eo magis accepta fuerunt, quod perspexerim, quanta in eis Sanctae Sedi Apostolicae ac Beatissimo Patri ostenderetur reverentia et affectus; et quomodo Clerus, populusque fidelis idem cum suo Pastore sentiret atque significaret, ita ut merito dici possit, ibi festum Sanctae Unionis populi, Cleri et Episcopi cum supremo Capite Ecclesiae fuisse splendide celebratum. Ut sanctae hujus unionis martyrem gloriosum per solemnes triduanas preces una cum propriis ejus concivibus ego humiliter venerarer, in Galitiam me contuli. Valde autem gavisus sum, quod ibi non solum ejus cultores, sed multos invenerim aemulatores. Maneat semper constans haec unio beata, quam Sanctus Josaphat suo sanguine asseruit, eam magis magisque obstringat vinculum fraternitatis, et pulcherimam linguarum et rituum varietatem una tantum fides, una tantum charitas complectatur! Hoc est votum, quod ego prae caeteris apud Deum foveo. Hoc expleto, magnum erit in Galitia rei catholicae emolumentum; et tantum hoc expleto, ego videbor aliqua ratione grati animi debitum persolvisse, quod mihi erga istas catholicas regiones solvendum est. Nullimode dubito, quin Dominatio Va Illma et Rma meis precibus suo zelo ac pastorali sollicitudine praesto sit, et Sancti Josaphat apud Deum intercessio divinae gratiae abundantiam pro hoc salutari concordia consequatur.

Hac suavissime spe fretus peculiaris existimationis, observantiae et gratissimi animi sensus profiteor Dominationis Vae Illmae et Rmae.

Viennae die 18. Augusti 1868.

Uti Frater adictissimus

M. Archiep. Athen. Nuntius Apost.

Na skarb Ojca św: Paraf. Czudec 7 zł., Lipinki 1 zł. 47 ct., Krasieczyn z X. proboszczem 10 zł. L. 1715.
WP. Kostrzycka 1 talar. Razem z ogłoszoną w III. Kurendzie kwotą: 419 zł. 7 talar. i 2 złp. D. c. ofiar.

Na Missye w Afryce: Paraf. Rychceice 4 zł. 50 ct., Lipinki 1 zł. 47 ct. Z ogłoszoną w III. Kurendzie sumą czyni: 7 zł. 67 ct.

Na Missye w Ameryce: Paraf. Rychceice 4 zł. 50 ct., Lipinki 1 zł. 56 ct. Z ogłoszoną w III. Kurendzie składką czyni: 9 zł. 76 ct.

Na Grób św.: Paraf. Czudec 4 zł., Lipinki 2 zł. 7 ct. Z ogłoszoną w III. Kurendzie składką jest razem:

Na katolików w Oryencie: Paraf. Czudec 10 zł., X. Migacz 1 zł., X. Broda 50 ct., X. Buchwald 2 zł. Z ogłoszoną w III. Kurendzie sumą będzie 17 zł. 20 ct.

Przemysł dnia 11. Września 1868.

Wys. c. k. Namiestnictwo pod d. 11. Lipca b. r. L. 40204 ogłasza reskrypt wys. c. k. L. 1385. Ministerstwa W. i O. pod d. 30. Czerwca b. r. L. 4737 wydany, mocą którego wys. Namiestnictwo upoważnionem jest, pod warunkami w reskrypcie c. k. Ministerstwa Stanu z d. 20. Lutego 1868 L. 12691 określonymi, kapelanom lokalnym i wikaryuszom do pracy niezdolnym, pensję tak zwaną *deficientium*, która jest na 157 zł. wyznaczona, w ważnych i na szczególne uwzględnienia zasługujących wypadkach, i o ile preliminowany fundusz zezwala, — podnieść o 52 zł. 50 ct., a więc tak, by całoroczna pensya wynosiła 210 zł. W wypadkach zaś, któreby wyższą jeszcze pensję doradzały, należy się udawać do wys. c. k. Ministerstwa.

Podwyższe nie pensyi dla tak zwanych deficientów, XX. wikarych i kapelanów lokalnych.

Przemysł dnia 12. Września 1868.

Antoni Józef
Biskup.

Z Konsystorza Biskupiego obrz. łac.

Przemysł dnia 16. Września 1868.

Ks. Ignacy Łobos
Kancelarz.

